

Odrastati u Europi

Growing Up in Europe

www.eurocohort.eu

EuroKohort: prednosti velikog europskog kohortnog istraživanja

Sažetak

U Europi trenutno ne postoji jedinstveni izvor podataka za usporedno praćenje i analizu dobrobiti djece i mladih tijekom odrastanja. Neke su zemlje redovito ulagale u istraživanja praćenja grupa pojedinaca rođenih u različitim godinama (tzv. kohortna istraživanja) i imale velike koristi od takvih istraživanja: Velika Britanija (*British Cohort Study* 1946, 1958, 1970, 2000), Francuska (*French Longitudinal Survey of Children*), Danska (*Danish Longitudinal Survey of Children*), Irska (*Growing up in Ireland*), ili Njemačka (*National Education Panel on Early Education and Schooling in Germany*). Ova su istraživanja i dalje važni izvori podataka za javne politike. Prednosti prikupljanja nacionalnih longitudinalnih podataka su široko prepoznate, međutim dosadašnja istraživanja nisu lako usporediva jer se odnose na različita istraživačka pitanja, provođena su u različito vrijeme i sa različitim dobnim skupinama.

Prvo veliko europsko kohortno longitudinalno komparativno istraživanje praćenja dobrobiti djece i mladih u razdoblju od 0 do 25 godine života, u okviru nove europske istraživačke infrastrukture za koordinaciju i provedbu ovog istraživanja pod nazivom **EuroCohort**, u idućim će godinama bit važan izvor podataka u razvijanju socijalnih politika za djecu, mlade i obitelji diljem Europe. **EuroCohort** će biti **ubrzano** kohortno istraživanje koje uključuje uzorak novorođenčadi te uzorak djece školske dobi. Paralelno istraživanje dvije kohorte (grupe pojedinaca rođenih u različitim godinama), dakle kohorte novorođenčadi i kohorte školske dobi omogućit će njihovu usporedbu rano tijekom istraživačkog ciklusa.

Konzorcij **EuroCohort** trenutno se sastoji od 16 partnera iz 13 zemalja, a vode ga stručnjaci za longitudinalna istraživanja iz Velike Britanije (sa sveučilišta Manchester Metropolitan, College London City, London, Essex).

Vrijednost longitudinalnih podataka za donositelje politika

Uvidi iz longitudinalnih istraživanja izuzetno su korisni za javne politike. Takvi istraživački nacrti omogućuju odgovore na različita pitanja, kako ona istraživačka tako i donositelja javnih politika. Istraživanja kohorti novorođenčadi omogućuju bolje razumijevanje razvojnih aspekata pojedinca. Longitudinalni podatci omogućuju bolje razumijevanje kako se iskustva različitih kohorti ljudi razlikuju tijekom života (npr. razumijevanje kako su 16-godišnjaci rođeni u 2000. godini doživjeli svoje osnovnoškolsko i srednje školsko obrazovanje kako bi se ustanovilo koji su čimbenici povezani s različitim razinama njihovog uspjeha). Štoviše, ako istraživački nacrt zahvaća istodobno više dobnih kohorti (grupa pojedinaca rođenih u različitim godinama) moguće je ispitati koliko su iskustva jedne kohorte slična ili različita od iskustava drugih kohorti. Navedeno može biti vrlo korisno u evaluaciji učinaka različitih intervencijskih politika. Tako prikupljeni podaci se potom mogu koristiti na dva načina: *prospektivno*, pri čemu se prati grupa ljudi određeno vrijeme kako bi se predvidjeli određeni životni ishodi ili *retrospektivno*, pri čemu se gleda unazad, tj. nastoje se identificirati okolnosti i ranija životna iskustva koja bi mogla objasniti trenutačne ishode¹.

Odrastati u Europi: EuroKohort

Eurokohort istraživanjem prikupljat će se podaci o objektivnim i subjektivnim pokazateljima dobrobiti koji će se koristiti za utemeljene javne politike. Glavne teme koje će biti zahvaćene anketom uključuju: **nejednakost, učenje, digitalne navike i životne stilove.**

Longitudinalna istraživanja svakodnevno se koriste za razvoj javnih politikaⁱⁱ. Primjerice, u Velikoj Britaniji 1990-ih godina smanjili su se nejednakost i stopa siromaštva te se smatralo da je raspodjela dohotka stabilna i ne mijenja se iz godine u godinu. Međutim, anketnim istraživanjem *British Household Panel Survey* otkriveno je da prividno stabilna prosječna stopa siromaštva na godišnjoj razini zapravo nije stabilna, nego je znatan broj pojedinaca i obitelji tijekom vremena „ulazio“ ili „izlazio“ iz siromaštva - prihodi kućanstava mijenjali su se iz godine u godinuⁱⁱⁱ. Ovi su rezultati utjecali na javne politike, uključujući i britanske reforme socijalne skrbi s kraja 1990-ih godina koje su uvele dinamičniji pristup socijalnoj skrbi.

Potrebe za sveobuhvatnim podacima u Europi

Strateški pregled o longitudinalnim istraživanjima, Vijeća za ekonomska i socijalna istraživanja Ujedinjenog Kraljevstva (*UK Economic and Social Research Council*, [ESRC Longitudinal Studies Strategic Review](#)^{iv}), potvrđuje postojanje velike potrebe znanstvene zajednice i donositelja odluka za visokokvalitetnim longitudinalnim podacima. Iako je u cijelom svijetu zabilježen porast broja kohortnih istraživanja, ESRC upozorava na manjak komparativnih analiza pri čemu se naglašava važnost međunarodno usporedivih longitudinalnih podataka koji bi omogućili međunarodne usporedbe.

Europska unija (EU) je već prepoznala važnost visokokvalitetnih longitudinalnih podataka za razvijanje javnih politika kroz svoja ulaganja u nekoliko opsežnih istraživačkih projekata, od kojih u nekima sudjeluje i Hrvatska: Istraživanje o zdravlju, starenju i umirovljenju u Europi (SHARE, [The Survey of Health, Ageing and Retirement in Europe](#)), Europsko društveno istraživanje ([European Social Survey ESS](#)) i [Generations and Gender Programme](#) (GGP). Podaci ovih istraživanja su dostupni i redovito se koriste kako bi se naglasile sličnosti i razlike između država članica (i izvan njih).

Uz zahtjev da države članice EU provode Anketu o prihodima i životnim uvjetima (*EU statistics on income and living conditions* EU-SILC), komplementarna socio-ekonomska istraživanja obogaćuju bazu podataka za buduće javne politike.

Navedena anketna istraživanja su u svijetu mjerilo za kvalitetu komparativne metodologije istraživanja i nastavit će obogaćivati bazu podataka o detaljima stvarnog kontekstualiziranog iskustva sudionika anketa. Međutim, nedostaju prospektivni podaci prikupljenih među djecom i mladima diljem Europe. Naime, postojeća istraživanja mogu retrospektivno prikupljati podatke o životnoj povijesti pojedinca te dijelom omogućiti analizu učinaka ranih životnih iskustava na kasnije ishode, ali je pitanje koliko su takvi podaci temeljeni na sjećanju vjerodostojni. Drugim riječima, samo se kohortnim istraživanjem novorođenčadi mogu prospektivno prikupiti detaljni i točni podaci o životnoj povijesti djece i mladih i uspostaviti uzročne veze iz vrlo ranih godina života.

Strateški pregled o longitudinalnim istraživanjima

U strateškom pregledu o longitudinalnim istraživanjima Vijeća za ekonomska i socijalna istraživanja Ujedinjenog Kraljevstva, (*ESRC Longitudinal Studies Strategic Review*), spominju se različite međunarodno važne teme:

- “Uspoređivanje **životnih putanja pojedinaca** radi boljeg razumijevanja utjecaja javnih politika i društvenih okolnosti na dobrobit, zdravlje i druge ishode pojedinaca
- Uspoređivanje **iskustava migranata** u različitim zemljama kako bi se identificirali čimbenici koji potiču uspješnu integraciju
- **Komparativne analize** u područjima poput mobilnosti prihoda
- **Socio-ekonomska pitanja** poput javne štednje i stavova prema raspodjeli poreza
- **Politička istraživačka pitanja** poput stavova prema različitim zakonima
- Pitanja vezana uz **zdravstvena ponašanja** poput pretilosti djece, kojima bi se procijenila učinkovitost javnih politika
- Općenito, sva pitanja bi profitirala od većih istraživačkih uzoraka, što bi se moglo postići udruživanjem uzoraka“

Trenutno nema prospektivnog skupa podataka koji bi bio dostupan znanstvenicima i kreatorima politika što onemogućuje komparativno analiziranje dobrobiti djece tijekom odrastanja kao i razvijanje empirijski utemeljenih politika za povećanje dobrobiti djece. Budući da sudionici u **EuroCohortu** istraživanju odrastaju, prikupit će se mnoštvo podatka, koji će s vremenom biti sve bogatiji i informativniji te će omogućiti vrednovanje pojedinih nacionalnih politika i utvrđivanje kako te politike poboljšati. Istraživači iz cijeloga svijeta moći će učiti iz iskustava djece i mladih ljudi koji odrastaju u različitim europskim zemljama. Zajednička metodologija Europskog

Istraživanje o zdravlju, starenju i umirovljenju u Europi (*The Survey of Health, Ageing and Retirement in Europe SHARE*)¹

Do kraja 2017. godine, istraživanje [SHARE](#) imalo je više od 7.400 korisnika podataka iz cijelog svijeta i više od 2000 publikacija koristilo je SHARE podatke.

Nalazi iz istraživanja temeljenog na SHARE-u omogućuju stvaranje empirijski utemeljenih javnih politika kroz primjere utjecaja politika na države članice EU-a, Europsku komisiju i međunarodne organizacije. Primjeri uključuju:

- U Njemačkoj su SHARE podaci korišteni za usporedbu budućih mirovinskih očekivanja ljudi sa stvarnim predviđenim iznosom i za izravnu procjenu mjera politika koje potiču građane da se pripreme za umirovljenje kroz povećanu privatnu mirovinu;
- Ured Vlade Estonije koristio je SHARE podatke kako bi izvijestio parlament u tekućoj raspravi o radnim mogućnostima izvan dobi za umirovljenje;
- Europska komisija i OECD koristili su istraživanje SHARE kako bi analizirali primatelje i pružatelje neformalne skrbi u Europi i razvili načine pružanja podrške koja će pomoći njegovateljima da ostanu zaposleni i u dobrom zdravlju.

Hrvatska se SHARE studiji priključila u šestom valu 2014/2015 uz značajnu financijsku potporu Europske unije. Za više informacija pogledati: <http://www.efzg.unizg.hr/share-hrvatska/24366>

ubrzanog kohortnog istraživanja predstavlja moćno sredstvo za razlikovanje demografskih učinaka od učinaka nacionalnih politika. Rezultati će biti dragocjeni u godinama koje dolaze i imat će izravan utjecaj na bolje usmjeravanje socijalnih politika. **EuroCohort** će informirati buduće politike kojima je potrebno poboljšati zdravstvene ishode i ostvariti uštede za javnu potrošnju.

Prednosti longitudinalnog istraživanja dobrobit djece i mladih diljem Europe

Komparativno longitudinalno istraživanje dobrobiti djece i mladih u Europi, kreatorima politika na europskoj razini i na nacionalnim razinama nudi niz novih prilika za formuliranje politika.

Međunarodna komparativna kohortna istraživanja bogati su izvori podataka. Medicinske znanosti su pokazale da čak i kod istraživanja kohorti novorođenčadi koje koriste različite istraživačke nacрте, naknadno usklađivanje nacрта može biti korisno za proučavanje razvoja djeteta u odnosu na rana iskustva^v. Iako je tijekom godina bilo niz inicijativa za povezivanje različitih kohortnih istraživanja novorođenčadi, zbog razlika u metodologiji njihova je usporedivost ipak otežana.

German National Educational Panel Study (NEPS) jedno je od najvećih longitudinalnih istraživanja u Europi. Upravo zbog svoje longitudinalne prirode služi kao temeljni izvor podataka za proučavanje uzročno-posljedičnih veza između obrazovnih putova pojedinca i višestrukih dimenzija dobrobiti. Do kraja 2018. godine više od 600 znanstvenih publikacija koristilo je NEPS podatke. Podaci NEPS-a se u Njemačkoj koriste za obrazovno izvješćivanje i praćenje^{vi} te za informiranje donositelja odluka. Osim toga, kao rezultat suradnje između njemačkog Ministarstva obrazovanja i istraživanja, tim NEPS-a proveo je procjene federalnih obrazovnih reformi u Tiringiji^{vii} i Baden-Wuerttembergu^{viii}.

Longitudinalna istraživanja dobrobiti mogu nam pomoći u razumijevanju tranzicija u životima mladih (npr. korak od obrazovanja do tržišta rada), prekida i trauma (razilaženje obitelji), kao i prekretnica koje mogu doprinijeti razumijevanju dobrobiti. Istraživanja su pokazala da se tranzicijska iskustva značajno mijenjaju tijekom

vremena, zbog čega su za odgovaranja na važna pitanja o utjecaju politika i mjera na ishode mladih, za analizu i razumijevanje tranzicije pojedinaca nužni longitudinalni podaci.

Longitudinalna istraživanja dobrobiti omogućuju mjerenje stabilnosti ili nestabilnosti i utvrđivanje uzročno posljedičnih veza. Promjena na individualnoj razini može se shvatiti samo u kontekstu promjena koje se događaju tijekom vremena. Ova vrsta analize omogućuje utvrđivanje obrasca promjene (npr. stalni rast, fluktuacije oko niske razine, nagli pad nakon kojeg slijedi stabilnost^{ix}). Primjerice, mali udio djece i mladih ljudi može biti kontinuirano zadovoljan svojim životom, dok kod većine zadovoljstvo znatno varira kroz vrijeme. Ovakva vrsta uvida omogućuje bogatije informacije o dinamici i čimbenicima zadovoljstva životom među djecom i mladima.

Longitudinalna istraživanja mogu se koristiti za vrednovanje javnih politika. Ona omogućuju formiranje "vremenske serije", koja na određeni način odgovara "kvazi-eksperimentalnom" evaluacijskom nacrtu^x. U odnosu na korištenje administrativnih podataka, ključna prednost korištenja longitudinalnih podataka je mogućnost prevladavanja prijetnje „instrumentacije“. Ako se vremenske serije formiraju pomoću administrativnih podataka, postoji rizik da će promjene u načinu definiranja ili prikupljanja podataka narušiti unutarnju valjanost nacrta^{xi}. Međutim, u istraživanju u kojem se koriste konzistentni istraživački instrumenti ta se prijetnja izbjegava. Takva primjena longitudinalnih podataka za utvrđivanje uzročnih veza vidljiva je u evaluaciji politika gdje se učinkovitost javnih politika, gledana kroz povrat u boljim kvalifikacijama i višoj obrazovanosti stanovništva, bolje razumije pomoću podataka iz istraživanja kohorti novorođenčadi. U tom smislu, ishodi u odrasloj dobi, kao što su zanimanje i zarada u odnosu na kvalifikacije pojedinca, mogu biti pod utjecajem različitih odrednica poput pojedinčevih sposobnosti procijenjenih u djetinjstvu ili brojnih drugih okolnosti i ranijih životnih iskustava.

O EuroKohort istraživanju

Diljem Europe postoje Istraživačke infrastrukture u većini akademskih disciplina. Unutar EU

organizirane su unutar [European Strategy Forum on Research Infrastructures \(ESFRI\)](#). U rujnu 2018. godine objavljen je [2018 ESFRI](#) plan. Ovaj plan se periodično ažurira, pri čemu je sljedeće ažuriranje predviđeno u 2021. godini. Naš cilj je da **EuroKohort** bude uključen u plan ESFRI-a za 2021. godinu i da dobije EU sredstva za koordinaciju anketnog istraživanja.

EU je u natječaju za projekte u okviru programa FP7 *Towards a European longitudinal childhood and youth survey* SSH.2013.6.3-1 u okviru kojeg je uspješno proveden projekt MYWeB (Sporazum o financiranju 613368, <https://fp7-myweb.eu>, <https://www.pilar.hr/2014/02/institut-ivo-pilar-u->

Europsko društveno istraživanje

(ESS, *The European Social Survey*¹)

ESS podaci su široko korišteni i za akademska i za istraživanja javnih politika, što je rezultiralo s više od 3000 publikacija do kraja 2018. godine. Do studenog 2018. ESS je imao 130287 registriranih korisnika podataka.

Primjeri utjecaja ESS-a na politike i korištenja od strane nacionalnih vlada uključuju:

- Podaci o konzumaciji alkohola u Belgiji utjecali su na politiku prevencije;
- Različiti načini korištenja podataka ESS-a o dobrobiti od strane britanskog parlamenta doprinijeli su uspostavljanju plana i praćenja dobrobiti;
- Ministarstvo za socijalna pitanja Estonije je koristilo nalaze o stavovima o odgoju djece za izradu „Strategije za djecu i obitelji 2012-2020“;
- U Litvi je ESS pružio pokazatelje o aktivnom građanstvu koji su omogućili međunarodno vrednovanje, što je dovelo do formuliranja akcijskog plana s ciljem poticanja društvenog sudjelovanja mladih;
- Nalazi iz modula “Povjerenje u policiju i kaznene sudove” uključeni su u reorganizaciju švedske policijske službe i korišteni su u nekoliko projekata izgradnje kapaciteta u Albaniji.

Hrvatska je do sada sudjelovala u 4. i 5. krugu ESS-a, (2008 i 2010) te se 2019. godine ponovo uključila u pripreme za 9. krug istraživanja.

[fp7-projektu-mjerenje-dobrobiti-mladih-myweb](#)), prepoznao potrebu za robusnom bazom podataka koja bi pomogla u razvijanju javnih politika koje se odnose na dobrobit djece i mladih.

EuroKohort se nastavlja na MYWeB projekt, koji je dokazao izvedivost longitudinalnog istraživanja dobrobiti djece i mladih u Europi u pogledu:

- poželjnosti među skupinama dionika
- tehničke izvedivosti anketiranja djece u dobi od osam godina
- potrebe za podacima koji bi olakšali razvoj politika u području djece, obitelji i obrazovanja
- koristi za javne politike u odnosu na infrastrukturne troškove.

Projekt MYWeB ukazao je na poželjnost i tehničku izvedivost europskog kohortnog istraživanja. Trenutni plan **EuroKohort-a** je (1) provesti dobivene nalaze u praksu kroz uvjeravanje ključnih kreatora politika i financijera o potrebi za takvim istraživanjem, (2) razvijanje plana za operativne aspekte infrastrukturnih zahtjeva i (3) razvoj potrebnih znanstvenih alata kako bi se postavilo istraživanje.

Istraživački nacrt **EuroKohort-a** bit će dovršen do kraja 2019. godine. Postojeća europska istraživanja (ESS, SHARE i GGP) postavila su visoke standarde kvalitete podataka koji će biti karakteristični i za **EuroKohort**. Pritom su donesene ključne odluke o tome kako će istraživanje biti provedeno i koliki su procijenjeni troškovi za svaku zemlju sudionicu.

EuroKohort će biti **ubrzano** istraživanje kohorti novorođenčadi, pri čemu će se podaci za svaku kohortu prikupljati naizmjenično, u idealnom slučaju počevši od kohorte djece u 2022. godini. Slika 1 pokazuje primjer potencijalnog vremenskog okvira s kohortom novorođenčadi (C2) i s kohortom djece od 8 godina (C1). Predviđamo da će u ranim fazama za stabilno ulaganje u istraživanje biti potrebni petogodišnji ciklusi financiranja.

Troškovi istraživanja procijenjeni su na temelju prikupljanja podataka u redovitim intervalima.

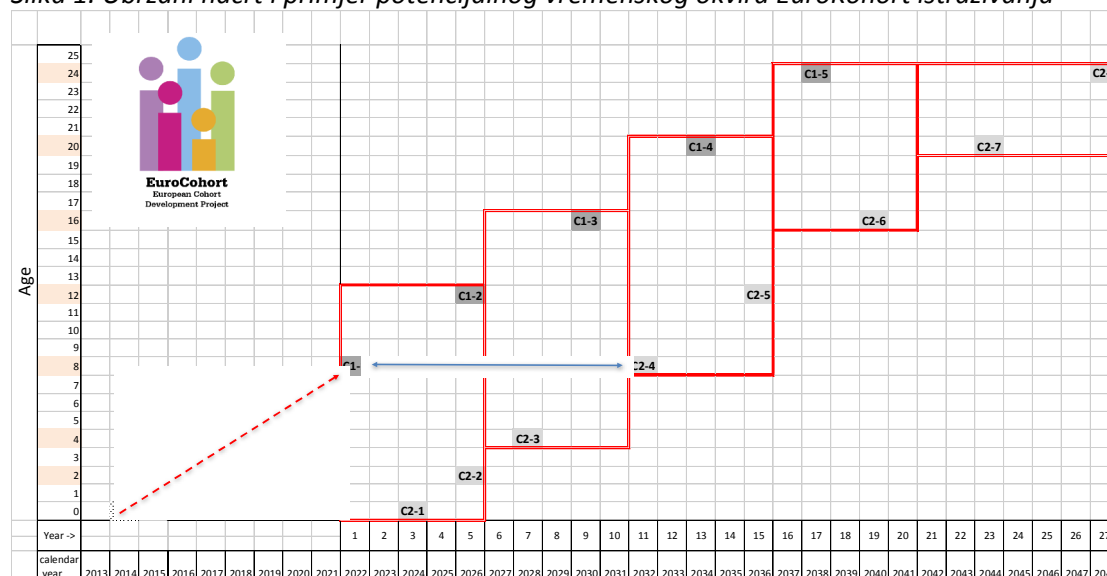
Troškovi uključuju troškove središnjeg koordinacijskog tima (uključujući razvojne i infrastrukturne zahtjeve), svakog nacionalnog znanstvenog tima i agencije za prikupljanje podataka. Važna odrednica troškova je veličina uzorka u svakoj zemlji. EuroKohort će odrediti minimalne ciljne veličine uzorka za svaku zemlju sudionicu. To će biti reprezentativni uzorci na nacionalnoj razini i bit će dovoljno veliki da omoguće multivarijatnu analizu korištenjem demografskih varijabli. Prema nalazima projekta MYWeB, minimalna veličina uzorka za zemlje s velikom populacijom trebala bi iznositi 10.000, a za zemlje s malom populacijom ona bi mogla biti 5.000 sudionika. ECDP će ažurirati projicirane nacionalne troškove, ali procjenjujemo da će nacionalno financiranje, i za znanstveni tim i za prikupljanje podataka, vjerojatno iznositi 1 milijun eura za veličinu uzorka od 10.000 djece u sjevernim europskim zemljama. Središnji koordinacijski tim zahtijeva dodatno financiranje što će se dijelom osigurati iz članarine svake zemlje koja sudjeluje u projektu, a dijelom iz sredstava zemlje u kojoj se nalazi središnji koordinacijski tim.

Blisko surađujemo s postojećim europskim istraživačkim infrastrukturama za društvene znanosti: [The European Social Survey](#), sa sjedištem u Velikoj Britaniji i [Generations and Gender Programme](#) uključeni su u **EuroKohort** konzorcij, a povezani smo i sa [The Survey of Health, Ageing and Retirement in Europe](#) te [Consortium of European Social Science Data Archives](#).

Kako se znanje o **EuroKohort-u** širi, pristupaju nam i odjeli vlada i istraživački timovi koji trenutno nisu zastupljeni u konzorciju. Iz Hrvatske u EU Obzor2020 projektu *Razvoj Europskog kohortnog istraživanja* (ECDP) sudjeluje tim iz Instituta Pilar.

<https://www.pilar.hr/2018/01/institut-pilar-u-projektu-razvoja-kohortnog-istrazivanja-ecdp/>

Slika 1: Ubrzani nacrt i primjer potencijalnog vremenskog okvira EuroKohort istraživanja

www.eurocohort.eu

@EuroCohort

EuroCohort@mmu.ac.uk

ⁱ ISER (2002) *National Strategy for Longitudinal Studies*, Essex: ISER.

ⁱⁱ Berthoud, R., & Burton, J. (2008). In praise of panel surveys (str. 2–3). Colchester: University of Essex.

ⁱⁱⁱ Jenkins, S. Berthoud, R., Burton, J. (2008) Income and poverty: the rubber band theory in *In Praise of Panel Surveys*, Colchester: University of Essex.

^{iv} Davis-Kean, P. et al. (2018) Longitudinal Studies Strategic Review, 2017 Report to the Economic and Social Research Council. <https://escr.ukri.org/files/news-events-and-publications/publications/longitudinal-studies-strategic-review-2017/>

^v Larsen P. S. et al. (2013) Pregnancy and Birth Cohort Resources in Europe: a Large Opportunity for Aetiological Child Health Research, *Pediatric and Perinatal Epidemiology* 27 (4) 393-414.

^{vi} Federal Ministry of Education and Research (2017). *Research Report on Vocational Education and Training*. Retrieved from https://www.bmbf.de/pub/Berufsbildungsbericht_2017_eng.pdf

^{vii} vidjeti Rieger, S., Hübner, N., & Wagner, W. (2018). *NEPS Technical Report for English reading: Scaling results for the additional study Thuringia (NEPS Survey Paper No. 39)*. Bamberg, Germany: Leibniz Institute for Educational Trajectories.

^{viii} Hübner, N. et al., 2017. *The G8 reform in Baden-Württemberg: competencies, wellbeing and leisure time before and after the reform*. *Zeitschrift für Erziehungswissenschaft*, 20(4), pp. 748-771.

^{ix} Lynn, P. (2009) Methods for Longitudinal Surveys. In Lynn, P. (ed.) *Methodology of Longitudinal Surveys*. Chichester: John Wiley & Sons Ltd, pp. 1-19.

^x Cook, T. and Campbell, D. 1979. *Quasi-experimental Design and Analysis Issues for Field Settings*, Boston: Houghton Mifflin Company.

^{xi} Shadish, W. R., Cook, T. D., and Campbell, D. T. 2002. *Experimental and quasi-experimental designs for generalized causal inference*. Boston: Houghton-Mifflin.